

Varkenshoeders...

Tijdens een van mijn tochten naar het waterproject in Bafut (Kameroen West Afrika) tref ik in het binnenland langs de weg drie kinderen aan, negertjes wel te verstaan want we zijn in Afrika.

De peuters hoeden een varken, het beest heeft een touw om een van zijn achterpoten. De grootste van het drietal houdt het touw stevig vast en dreigt af en toe meegesleurd te worden door het snuffelende beest.

Armzalig gekleed, op blote voeten huppelen de kinderen achter het varken aan dat zich te goed doet aan van alles wat een varken met zijn snuit zoal vanonder de aarde vandaan haalt. Het beest heeft een krul in zijn staart en is van hetzelfde 'blanke' ras als de varkens bij ons thuis. Misschien is dit ras, ooit in Afrika geïmporteerd door de missionarissen. Mijn collega Fons maakt foto's van de nogal komische vertoning.

Als ik achteraf deze foto's bekijk moet ik terug denken aan mijn jeugd, toen bijna ieder gezin in onze buurt een varken hield.

Een keer per week moest de varkensstal worden uitgemest. Als mijn vader daarmee bezig was mocht het varken vrij rondlopen in de tuin.

"Doa krit ûr mager vleesh van op de prie", zei hij dan.

Ik moest dan voor hoeder spelen en er voor zorgen dat het varken niet weg liep.

Om te voorkomen dat binnen de kortste keren de afrastering ondergraven was deed ik een touw aan een van zijn achterpoten. Net als die kindertjes deden in Afrika.

Het beest ging dan hevig tekeer, mensen in de buurt dachten dan dat 'het varken werd geslacht'.

Bij ons thuis grensde de varkensstal aan de bijkeuken. In een hoek van de bijkeuken bevond zich een luik met een houten klep. Deze klep kwam uit in de voertrog van het varken Twee keer per dag ging de klep open en werd het varken gevoerd, ook alle etensresten en groenten en fruitafval verdwenen in de trog.

De nu zo bekende GFT bak was toen nog niet uitgevonden. Bij ons tegenover in het café hadden ze twee varkens, 's 'maandags waren de beesten altijd dronken van alle bierresten die de kastelein hen voerde.

"Wat voor ons goed is, is ook goed voor de varkens", was zijn devies. Volgens mij had hij gelijk want zijn varkens waren altijd sneller groot en zwaarder dan die van ons.

Een keer per week stond bij ons thuis de varkensketel op de kachel in de bijkeuken met daarin een mengsel van aardappelen, meel, brood en water.

De brij stond daar uren te sudderen, de aardappelen werden door ons kinderen er wel eens uit gevist. Afgespoeld onder de kraan en ontdaan van de schil was dat een lekkernij. Kun je nagaan; en dat in een tijd dat in België de friet al was uitgevonden.

Ook het varken was er gek op, bij het ontstaan van de penetrante kookgeur was het beest bijna niet meer te houden en wilde het via de klep van de trog naar de bijkeuken hetgeen af en toe lukte. Dan was leiden een last want het beest was in staat om de kachel met varkensketel en al omver te lopen

Een keer per jaar was het dan zover, slachtmaand, er kwam een eind aan het bestaan van het varken. Op een vroege ochtend verschijnt de huisslachter, dat vond ik maar een enge man. Ik bleef dan ook altijd ver bij hem uit de buurt. Vaag herinner ik me dat hij op een bakfiets reed, had hoge rijlaarzen aan en was meestal dronken.

Als hij van zijn fiets stapte was het eerste wat hij deed een borrel drinken, ook wel twee of drie. Daarna moesten de kinderen naar binnen, want wat er nu ging gebeuren was niet geschikt voor kinderogen. Binnen korte tijd hing het varken breeduit aan de slachtladder.

Er brak nu een tijd aan van braden, bakken en inzouten, en worst maken.

Tijdens het worst maken mocht ik het worstmachientje draaien. Als omhulsel van de worst werden de dannen van het varken gebruikt. Terwijl mijn moeder de dannen op het spuitstuk schoof en de trechter van het worstmachientje vulde met gehakt mocht ik aan de zwengel draaien; meters· worst heb ik gedraaid.

Na de slacht was het stil in de bijkeuken, maar dat was nooit voor lang. Binnen enkele dagen was er weer nieuw leven in de varkensstal en kon de trog weer worden gebruikt als afvalbak.

Cor Geilen